

Prevenција: Program pozitivnog roditeljstva Suncokret – univerzalna prevenција ovisnosti (Suncokret)

Provoditelj: Centar za nestalu i zlostavljanu djecu

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Projekt Suncokret je sveobuhvatni program univerzalne prevencije koji uključuje rad s djecom i roditeljima, suradnju sa školom i lokalnom zajednicom u svrhu prevencije i suzbijanja ovisnosti kod djece i mladih.

Opis i cilj projekta je univerzalna prevencija ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih na području Osječko-baranjske županije u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlorabe droga.

Sažetak programa

Osmišljeni projekt uključuje na prvom mjestu aktivnosti namijenjene djeci i roditeljima u vidu organiziranja interaktivnih radionica koje imaju za cilj jačanje roditeljskih kompetencija, uvrštavanje odnosa roditelja i djeteta, usvajanje socijalnih vještina kod djece, razvijanje primjerenih načina rješavanja problema na razini obitelji te korištenje učinkovitih metoda roditeljskog nadzora djeteta.

Također, projektne aktivnosti su usmjerene i na jačanje suradnje nevladinih organizacija i lokalne zajednice te aktivan angažman roditelja s ciljem suzbijanja i sprečavanja eksperimentiranja s različitim sredstvima ovisnosti kod djece i mladih na području Grada Osijeka.

Ciljana skupina projekta su djeca petog razreda osnovne škole u Osijeku i njihovi roditelji.

1. Županije provedbe

Osječko-baranjska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2017

Datum završetka: 01.09.2018

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Grad Osijek

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: -

Godina u kojoj se program provodio: -

Broj obuhvaćenih korisnika: -

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: -

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Obitelj

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: Autoritarna roditeljska kontrola, nedostatak bliskosti s roditeljima, roditelji koji konzumiraju drogu i nedostatak intimnosti u prijateljskim vezama

Zaštitni imbenici: Privrženost roditeljima, predanost školi, posvećivanje prosocijalnim aktivnostima, socijalne vještine

10. Procjena potreba

Na in provedbe: Kroz suradnju s Edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu na prethodnim projektima prevencije ovisnosti uvidjeli smo da nedostaje programa u lokalnoj zajednici koji su usmjereni na obitelj, odnosno roditelje kao jedne od glavnih zaštitnih imbenika u prevenciji ovisnosti te da su programi roditeljstva koji su dokazane uspješnosti u lokalnoj zajednici rijetki, dok se ostali programi uglavnom usmjeravaju na treninge socijalnih vještina s djecom i mladima.

Jedan od poznatih programa univerzalne prevencije koji je sveobuhvatan je projekt Imam stav (Unplugged) koji se provodio u školama i pokazao rezultate, no nakon 2012. godine nije pronađeno da se program nastavio provoditi u osnovnim školama.

Programi univerzalne prevencije koji se provode u lokalnoj zajednici većinom su integrirani u škole i usmjeravaju se na učenike 6. ili 7. razreda kao ciljne skupine s kojima se provode treninzi životnih/socijalnih vještina te se održavaju radionice za roditelje unutar škole u trajanju od 2 do 3 predavanja.

Prema Izvješću o provedbi nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga na području Osječko-baranjske županije pregledani su podaci relevantnih institucija: Centra za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti Osijek, Centra za socijalnu skrb Osijek, Centra za socijalnu skrb Beli Manastir, Centra za socijalnu skrb Donji Miholjac, Centra za socijalnu skrb Pakovo, Centra za socijalnu skrb Našice i Centra za socijalnu skrb Valpovo, Klinike za psihijatriju KBC Osijeka te PU Osječko-baranjske županije o provedenim djelatnostima na području zlouporabe sredstava ovisnosti i evidencijama o broju osoba koje su zloupotreblyavale različita sredstva ovisnosti.

Iz navedenog izvješća vidljivo je da je broj maloljetnih i novih konzumenata u odnosu na 2015. godinu u porastu tijekom 2016. godine, tj. prema PU Osječko-baranjske od ukupnog broja novevidentiranih osoba u prekršajnom ili kaznenom djelu radi zlouporabe u 2016. godini bilo je ukupno 26 maloljetno (22 muške i 4 ženske maloljetne osobe), dok je u 2015. godini bilo 18 maloljetnih osoba (18 muških i 1 ženska maloljetna osoba).

Takvi podaci upućuju da je potrebno ulagati dodatne napore na području prevencija i ranih intervencija kod ovisnosti u lokalnoj zajednici, a posebno na području Grada Osijeka gdje se pokazala i najveća stopa zlouporabe u odnosu na druga mjesta u Osječko-baranjskoj županiji.

Očekivani rezultati: Provedbom predviđenih aktivnosti projekta očekuje se postizanje slijedećih rezultata kod ciljne skupine projekta i ostalih ključnih dionika projekta:

1. Unaprijeđene socijalne vještine kod djece, a koje će se ispitati provjerom istih na početku i na kraju provedbe aktivnosti

2. Unaprijeđene roditeljske vještine koje uključuju komunikacijske vještine, vještine rješavanja problema i suočavanja sa stresnim situacijama, vještine nadzora ponašanja djece i sprječavanja potencijalnih rizika ponašanja, a isto će se ustanoviti kroz procjenu početnog i završnog stanja navedenih osobina roditelja primjenom primjerenih upitnika za

procjenu prema bazi evaluacijskih instrumenata (EIB)

3. Razvijen i ojačan pozitivan odnos između članova obitelji, što će se utvrditi procjenom početnog stanja i stanja nakon provedenog programa pozitivnog roditeljstva

4. Razvijena i ojačana suradnja nevladine organizacije, lokalne zajednice, škole i roditelja kao ključnih dionika u prevenciji ovisnosti što će se očitovati brojem uključenih dionika u aktivnosti: okrugli stol, medijska kampanja i brojem sudionika na dvodnevnoj edukaciji za zainteresirane škole, udruge i organizacije u lokalnoj zajednici te procjenom zadovoljstva sudjelovanjem u navedenim aktivnostima

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opis: Univerzalna prevencija ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih na području Osječko – baranjske županije u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga

Specifični: 1. Unaprjeđenje roditeljskih kompetencija kroz program pozitivnog roditeljstva namijenjen za prevenciju ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih

2. Razvijanje socijalnih vještina, emocionalne regulacije i psihološke otpornosti kod djece i mladih u svrhu prevencije ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima

3. Jačanje suradnje između lokalne i regionalne samouprave, škole, nevladine organizacije i roditelja na području prevencije ovisnosti i promicanje zdravih životnih navika u lokalnoj zajednici u svrhu prevencije ovisnosti o alkoholu, pušenju i psihoaktivnim tvarima kod djece i mladih

13. Ciljana skupina

Opis: populacija, Osnovna škola, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Djeca u 5. razredima OŠ i njihovi roditelji na području Osječko – baranjske županije, oba spola.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 15

15. Metode korištene u programu

Predavanje, Radionica, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

Da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Procesnom evaluacijom pratit će se jesu li projektne aktivnosti provedene prema projektnom planu provedbe što uključuje praćenje sljedećih indikatora - broj provedenih aktivnosti, vrijeme provedbe, broj obuhvaćenih korisnika ciljne skupine, zadovoljstvo korisnika te povratne informacije od provoditelja aktivnosti, partnera i suradnika. Po uključivanju ciljne skupine u projekt provjerit će se početno stanje komunikacijskih i socijalnih vještina kod djece i roditelja primjerenim kratkim upitnicima kao i povezanost roditelja i djece, provođenje zajedničkog kvalitetnog slobodnog vremena te metode rješavanja problema i suočavanja sa stresom te će se isto provjeriti i na kraju provedbe programa pozitivnog roditeljstva kako bi se evaluirao učinak provedenih aktivnosti. Za potrebe provjere navedenih vještina koristit će se upitnici dostupni i provjereni od strane Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) i dostupni u bazi evaluacijskih instrumenata (EIB; <http://www.emcdda.europa.eu/eib>).

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

1. Unaprijeđene socijalne vještine kod djece, a koje će se ispitati provjerom istih na početku i na kraju provedbe aktivnosti
2. Unaprijeđene roditeljske vještine koje uključuju komunikacijske vještine, vještine rješavanja problema i suočavanja sa stresnim situacijama, vještine nadzora ponašanja djece i sprječavanja potencijalnih rizika njih ponašanja, a isto će se ustanoviti kroz procjenu početnog i završnog stanja navedenih osobina roditelja primjenom primjerenih upitnika za procjenu prema bazi evaluacijskih instrumenata (EIB)
3. Razvijen i ojačan pozitivan odnos između članova obitelji, što će se utvrditi procjenom početnog stanja i stanja nakon provedenog programa pozitivnog roditeljstva
4. Razvijena i ojačana suradnja nevladine organizacije, lokalne zajednice, škole i roditelja kao ključnih dionika u prevenciji ovisnosti što će se očitovati brojem uključenih dionika u aktivnosti: okrugli stol, medijska kampanja i brojem sudionika na dvodnevnoj edukaciji za zainteresirane škole, udruge i organizacije u lokalnoj zajednici te procjenom zadovoljstva sudjelovanjem u navedenim aktivnostima

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: U sklopu medijske kampanje obilježiti će se Mjesec borbe protiv ovisnosti od 15. studenog do 15. prosinca kroz organizirane aktivnosti u suradnji s Odjelom prevencije Osječko – baranjske županije kroz kampanju 'Legiranje, ne drogiranje' te će se obilježiti Međunarodni dan borbe protiv zlorabe droga i nezakonitog prometa drogama 26. lipnja 2018. Medijska kampanja provest će se i kontinuirano tijekom trajanja projekta kroz informiranje javnosti putem medija: novine Glas Slavonije, Radio Osijek, Gradski radio, Osječka Tv, Osječko – baranjska televizija, internet portali: Osijek031, SiB te putem društvenih mreža na profilu nositelja projekta te na web stranici nositelja i partnera projekta.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

249998,88

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK): 50000,00

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 199.998,88

Drugi izvori (HRK):